

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE NOVEMBER 2020 NO. 10

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
miss_nancyhageman@
hotmail.com
0655121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Beste mensen,
Helaas hebben we ten gevolge van nieuwe coronamaatregelen de vergadering van 3 oktober op het laatste moment moeten afblazen. En ook de vergadering van 7 november zal om die reden geen door-gang vinden.

Hoewel wij helemaal achter de regeringsmaatregelen

staan, begint het voor onze club toch wel vervelend te worden en tast het onze daadkracht aan. Want we hebben er grote behoefte aan op gezette tijden met de actieve leden onder ons rond de tafel te zitten en al brainstormend tot mooie plannen te komen.

Overleg met de instanties gaat ook minder gemakkelijk. In meerderheid behorend tot de risicogroep, vermijden wij persoonlijk bezoek zoveel mogelijk en ook onderling. Maar een gemaaild bericht verdwijnt bij de ontvanger blijkbaar nogal eens in een woud van andere berichten en blijft dan onbeantwoord. En ook telefonisch overleg levert bepaald minder resultaat op dan het persoonlijk gesprek. Zo lijkt het erop dat gebrek aan goed persoonlijk overleg ons parten heeft gespeeld bij het realiseren van onze plannen met de grote brokken fundamentresten van de stadsmuur. Voor wie eerdere berichten niet gevolgd heeft: deze indrukwekkende fundamenddelen zijn opgegraven bij de aanleg van de parkeergarage en ons plan was die resten, als symbolen van de verdwenen stadsmuur, neer te leggen op het grasveld langs de Koninginnenstraat, daar waar de fundamenteen ook werden opgegraven. Bovendien zouden de brokken dan aansluiten bij de plaats waar eens de Westluidensepoort stond. Die behoorde ook tot ons plan, want wij hebben de gemeente voorgesteld om in het kader van de herinrichting van de binnenstad, de fundamenteen van de poort in het straatwerk zichtbaar te maken.

Deze plannen hebben wij al wel twee jaar geleden aan de gemeente voorgelegd. Maar ook daar had men ideeën voor de brokkenstukken. Enkele mensen van de gemeente wilden de fundamentele delen opnemen in een imposant kunstwerk, waar de gemeente echter bij lange geen budget voor had. Reden voor ons om toch aan te dringen op uitvoering van ons plan. Temeer omdat de steenbrokken lagen opgeslagen op de ondertussen verkochte voormalige gemeentewerf, die op korte termijn ontruimd moest worden. Tenslotte ging de gemeente akkoord met ons plan, mits de brokken afdoende geconserveerd zouden worden en wij voor sponsors zouden zorgen. Dat was nog een hele klus, want de conservering van de brokken, volgens aanwijzing van de gemeente, bleek tamelijk kostbaar. Daarom werd in een interne mail tussen onze mensen gemeld dat in overleg met de hoofdsponsor was besloten niet alle brokken te plaatsen, maar slechts “een deel van de brokken”. Wat een coronagerelateerd misverstand veroorzaakte, want waar geïnterpreteerd werd dat slechts ‘enkele’ van de brokken geplaatst zouden worden, had gelezen moeten worden slechts “één deel van de brokken”. Een nuanceverschil dat in mondeling overleg ongetwijfeld recht was gezet. Ondertussen was er ook een plan van Tiel Centrum XL, de club die de muurtuintjes in de binnenstad aanlegt, om op het grasveld tussen de Koninginnenstraat en Zinder een vlindertuin aan te leggen. Dat leek ons een prachtig plan, wat goed te combineren viel met ons ideeën. Voor ons daarom geen reden om bezwaar te maken tegen de vlindertuin. Misschien ook reden van de gemeente om Centrum XL niet op de hoogte te stellen dat ook wij een plan op die locatie in uitvoering gingen brengen en waar rekening mee moest worden gehouden. In ieder geval bleek in het schetsplan van de vlindertuin geen enkele rekening te zijn gehouden met de plaatsing van de steenblokken en was men niet erg welwillend het schetsplan aan te passen. Uiteindelijk wilde de tuinontwerpers dan wel toestaan dat er één blok geplaatst werd, maar een tweede blok, waarvoor wij ons inmiddels inspanden om extra sponsors te vinden en die wij ook vonden, mocht er onder geen beding komen te liggen. Dat terwijl hij dan net als het eerste blok langs de rand van de weg zou komen te liggen, met meters tussenruimte met het eerste blok. Want daarmee kwam de tuin teveel uit het zicht, tenminste volgens de opinie van de tuinontwerper. En de gemeente? Had die het monopolie aan de vlindertuin gegund? In ieder geval stond zij er bij en keek er na. Ons plan om een stuk historie terug te brengen in het straatbeeld is dus niet geworden zoals wij het in gedachten hadden. Er ligt nu één steenblok, die om een associatie te vormen met de poortfundatie daar wat ver vandaan ligt. Of en wanneer de poortfundaties zichtbaar worden gemaakt is ook niet heel zeker. Het idee is weliswaar in het binnenstadse herinrichtingsplan meegenomen, maar over de uitvoering daarvan moet de raad nog beslissen. Bovendien ziet het er naar uit dat het herinrichtingsplan, als gevolg van begrotingsproblemen, naar de toekomst verschuift. Tot onze droevenis heeft Centrum XL, maar feitelijk de gemeente Tiel, ons danig in de steek gelaten. Zijn wij nu boos op Centrum XL? Nee, dat niet. Wij feliciteren hen van harte met hun prachtige plan en respecteren hun inzet. Maar in onze optiek zouden de relikwieën van de twaalfde eeuwse stadsmuur de vlindertuin nog interessanter hebben gemaakt.

Ton.

Regionale Energie Strategie.

Terwijl de bossen branden, de ijskappen smelten, watersnood heerst in het ene deel van de wereld en in een ander deel de droogte het landschap verdort, bouwt onze kleine regio langzaam maar zeker aan haar energiestrategie. Je grimlacht, want onze bijdrage aan de strijd tegen de klimaatverandering lijkt nogal onbeduidend. Ook al zouden wij een maximaal resultaat bereiken, dan valt dat in het niet bij de uitstoot van bijvoorbeeld het vliegverkeer van Schiphol, de IJmuidense hoogovens en de scheepvaart. Maar vooruit, laten wij onszelf dan maar zien als versjouwvers van één van die zandkorrels die het duin op springvloedhoogte moeten gaan brengen. Hoe dan ook, er wordt van lieverlede wat zichtbaar in de regio: windmolens langs de A15 en de A2, en rond de bovendien met zonnepanelen beklede vuilnisberg in Westbetuwe. Nog meer windmolens langs de A15 bij Echteld en Lienden en langs de Provincialeweg in Culemborg. Voorts steeds meer zonnepanelen op overheids- en bedrijfsgebouwen en particuliere woningen. Maar dat alles is bij lange niet voldoende. Want aan hoeveel procent van de regionale inspanningsplicht zal er tot nu toe voldaan zijn? Cijfers zijn tot nu toe blijkbaar niet bekend, maar het zou mooi zijn daar een soort van openbare thermometers voor aan de kerktorens te hangen. Misschien zouden we het rood dan al iets boven het nulpunt uit kunnen zien komen. Veel meer zal het nog niet zijn. Wat niet wil zeggen dat er niets gebeurt. Want achter de coulissen zijn er ontwikkelingen gaande. Zo wordt onder de naam Energiedriehoek De Betuwe, door de gemeenten Buren, Neder-Betuwe en Tiel, samen met Regio Rivierenland, verkennend onderzoek verricht naar mogelijkheden op de bedrijventerreinen Medel en Kellen. Waar zijn de daken of aanwezig water geschikt voor zonne-energie? Waar op het industrieterrein van Medel en in het het landelijk gebied er om heen, is plaatsing van windmolens mogelijk? Men verwacht daar in het eerste kwartaal van 2021 antwoord op te hebben. Of in dat onderzoek de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van zonnepanelen worden meegenomen is nog even de vraag. Maar die bieden nog extra kansen. Het zonnepaneel, zoals we dat tot nu toe kennen, lijkt namelijk orthodox te gaan worden. Voor dit soort panelen zijn namelijk lang niet alle daken van de enorme Medels distributiemagazijnen geschikt. Op het gewicht van de huidige panelen, gevat in een stormvaste constructie, is de sterkte van sommige daken niet berekend. Er zijn echter flexibele, frameloze panelen ontwikkeld, die op het dak geplakt kunnen worden, of in verschillende esthetische uitvoeringen als gevelbekleding kunnen dienen. Als die mogelijkheden massaal toegepast zouden worden, dan zouden onze industrieterreinen voor een stevig deel in de eigen energiebehoefte kunnen voorzien. En zou dat ook niet voor het kantorenpark op Westroyen kunnen gelden?

Naast dit onderzoek op de Energiedriehoek laat de Gemeente Tiel nog een verkenning uitvoeren naar de mogelijkheden van wijkverwarming voor de wijken Tiel-west en Tiel-noord. Dit gaat om de benutting van restwarmte uit industriële processen en rioolzuivering. Misschien gaat dat iets worden, maar we zijn sceptisch, want wijkverwarming heeft al veel missers opgeleverd. Voorts is in het brede RES overleg

gepleit voor het plaatsen van turbines op de koppen van de Waalkribben. Veel kribben in ons gebied zijn overigens de laatste jaren vervangen door langsdammen. Maar wellicht zijn er mogelijkheden in de stroomgeulen tussen de langsdammen en de oevers, hoewel dat in een dynamische rivier als de Waal geen eenvoudig opgave zal zijn.

Ton

Uit de Actielijst.

Afsluiten steeg Agnietenstraat: Peter en Ton. Er is langs verschillende wegen bij de gemeente door ons geklaagd over de illegale afsluiting van de steeg door een particulier. De wethouder heeft laten weten dat de steeg openbaar is en in bezit van de gemeente. De steeg zal dan ook niet meeverkocht worden met het te koop staande aanliggende gebouw, zijnde het voormalig gemeentearchief. Of de illegale afsluiting ongedaan wordt gemaakt is niet gemeld. Wel dat bewoners hebben geklaagd over baldadigheid in de steeg. Wij gaan er van uit dat die klachten niet tot formele afsluiting van de steeg zal gaan leiden. Dat zou ons inziens ingaan tegen het voornemen van het college om meer aandacht te schenken aan het monumentenbeleid.

Kleine Willemswaard: Ton. De door stichting ARK georganiseerde excursie is door enkele mensen van Waardevol Tiel bezocht. Er was een redelijke opkomst, maar onder de deelnemers was desgevraagd geen belangstelling voor eventuele deelname aan een mogelijk op te richten beheerstichting voor het gebied.

Pand Voorstad 31/33: Peter. De panden zijn inmiddels gesloopt. Wij ijveren ervoor om op de kopse kant aan de grachtzijde van de geplande nieuwbouw het nostalgische gedicht van Hans Koldewijn te laten aanbrenge.

Joods monument: Ton, Arnoud. Langs de weg van onze politieke contacten hebben we een klacht laten indienen over de nu al meerdere jaren durende uitval en het onkundig herstel van het geluid van het Joods Monument aan de Agnietenstraat. De burgemeester zelf zou toegezegd hebben er actie voor te ondernemen.

Fruitpark: Allen. Het adviesbureau Goudappel heeft vastgesteld dat het verkeer op de daarvoor ongeschikte Lingedijk in Wadenoyen zal gaan toenemen als gevolg van de vestiging van het fruitbelevingspark. Het bureau adviseert een vrijliggend fietspad. Voor onderzoek naar de toename van de al eerder vastgestelde te hoge geluidbelasting op de aanliggende woningen heeft het bureau geen opdracht gehad.

Vergaderingen 2020.

Aanvang 14.00 uur.

Plaats: Kerkstraat 32.

De vergadering van 7 november vindt i.v.m. coronabepalingen geen doorgang.

De vergadering van zaterdag 12 december naar verwachting ook niet.